

aréna
91609
komorní scéna

**PENSION
PRO SVOBODNÉ PÁNY**

Sean O'Casey – Jiří Krejčík

BC-MCHZ
sponzor představení

Režie:
Ivan Krejčí

Premiéra: neděle 4. května v 18.30 hodin

Sean O'Casey, Jiří Krejčík

PENSION PRO SVOBODNÉ PÁNY

Režie:

Ivan Krejčí

Dramaturgie:

Tomáš Vůjtek

Hudba:

Vlastík Šmída

Výtvarná spolupráce:

Marta Roszkopfová

Pohybová spolupráce:

Števo Capko

Osoby a obsazení:

O'Brien

Michal Čapka

Dáma

Lucie Finková

Slečna Mossieová

Dana Fialková

Mulligan

Josef Kaluža

Anděla

Tereza Dočkalová

Halibut

Albert Čuba

První opatrovník z blázince

Michal Moučka

Druhý opatrovník z blázince

René Šmotek

Sean O'Casey

(Seán O'Cathasaigh, 30. 3. 1880 – 18. 9. 1964)

Narodil se v Dublinu v protestantské rodině jako John Casey. V šesti letech mu zemřel otec a rodinná finanční situace se náhle zhoršila natolik, že důvěrně poznal prostředí chudinských čtvrtí severního Dublinu, které se později stalo i dějištěm jeho her. Od dětství trpěl vážnou oční chorobou, která mu znesnadňovala školní vzdělání, a celý život měl obavy z úplného oslepnutí. Ve čtrnácti mu nezbylo, než aby se začal živit jako dělník, což ovlivnilo i jeho politické názory. Přes sympatie k socialistickému hnutí, které mělo mezi irskými dělníky mnoho přívrženců, dospěl až k ideálům komunismu, byť neortodoxně pojatým. Podle O'Caseyho byl totiž komunistou každý, kdo se dokázal plně obětovat pro společnost, tedy v jistém smyslu i Ježíš Kristus. Křesťanská výchova se tak u něj harmonicky snoubila s životními zkušenostmi z dublinské ulice. V pětadvaceti se začal učit irsky a byl také činným i v irském národním hnutí. Jeho prvotina *The Shadow of a Gunman* (Stín střelce) se prosadila na jevišti dublinského národního divadla (Abbey Theatre) v roce 1923 a umožnila mu, aby se

psaní věnoval profesionálně. Baladický příběh o chudém básníkovi, který je milovanou dívkou mylně pokládán za hrdinu IRA, pak na téže scéně o rok později následovala hra, líčící občanské nepokoje z roku 1922, *Juno And The Paycock* (Juno a páv). Plodnou spoluprací mezi divadlem a dramatikem poté ukončila tragikomedie *The Plough and the Stars* (Pluh a hvězdy), v níž je s ironií vykresleno protianglické velikonoční povstání v roce 1916. Hra vyvolala výtržnosti v hledišti, neboť pro irské nacionalisty byl autorův pohled na osvobozenec-ký boj nepřijatelný. Hru rovněž odsoudil i vůdce národního hnutí, básník William Butler Yeats, který pak v roce 1929 z pozice ředitele divadla odmítl čtvrtou O'Caseyho hru, protiválečné drama *The Silver Tassie* (Stříbrný pohár). V té době už ale O'Casey žil v Anglii, kde našel svůj druhý domov. Zde se jeho dramatická tvorba obohatovala o nové žánry, mimo jiné i o komedie, které zřetelně inklinují k frašce, díky nimž je O'Casey znám i u nás. Jednou z nich je právě *Pension pro svobodné pány*.

Jiří Krejčík (26. 6. 1918)

Jeden z nejvýznamnějších českých filmových režisérů vstoupil do dějin naší kinematografie v roce 1947 snímkem *Týden v tichém domě*, natočeným na motivy povídek Jana Nerudy.

V jeho bohaté filmografii není nouze o tituly, které si dodnes uchovaly zájem diváků i přízeň kritiky. Nepochybně mezi ně patří *Vyšší princip* (1960), *Svatba jako řemen* (1967), *Božská Ema* (1979) a dnes již legendární *Pension pro svobodné pány* (1967). Ve filmu se prosadil i jako herec, sice v epizodních, zato nezapomenutelných rolích (nenasytný řezník ve *Slavnostech sněženek* a kardiolog *Stárek v Pelíšcích*). Jako divadelní režisér je spjat především s Činoherním klubem, kde vytvořil nezapomenutelnou inscenaci *Pensionu pro svobodné pány*.

Pension pro svobodné pány

V roce 1933 odmítl vydavatel vytisknout povídku I Wanna Woman (Chci ženskou), kterou O 'Casey poslal do časopisu Time and Tide. Pojednávala o muži, který vyhledá prostitutku, a toto téma bylo zhodnoceno jako mravně závadné. Nic nepomohly ani intervence W.B. Yeatse, povídka otištěna nebyla. Po sedmnácti letech se k ní O ' Casey vrátil a vznikla tak „penzionová“ fraška Bedtime Story. Jiří Krejčík pak tuto frašku osobitě upravil a pod názvem Pension pro svobodné pány ji široko daleko proslavil, hlavně díky své filmové adaptaci z roku 1967. Původně však vznikl Pension jako televizní film a na jeho základě pak vznikla také slavná inscenace v Činoherním klubu (1965 a 1975), která se zde hrála neuvěřitelných šestnáct let.

Smích je nejcennějším darem božím O'Casey

*Do očí tvých
černobrvých
chtěl bych já zřít
a pak zemřít*

*Vstal bych z mrtvých
obživnul bych
v náruči tvé
náruživé*

Aréna

komorní scéna

28. října 2, 701 85 Moravská Ostrava
www.divadloarena.cz

Autorská práva k představení zastupuje DILIA,
divadelní, literární, audiovizuální agentura, Krátkého 1, Praha 9
Komorní scéna Aréna, příspěvková organizace zřizovaná a financovaná
statutárním městem Ostrava.

Divadelní inscenace realizujeme za finanční podpory MK ČR

generální partner

SKUPINA ČEZ

mediální partneři

DNES

program
společně s věstí Ostrava

partner

